

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-22C/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219205761
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Malegová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7219205761.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Júliou Malegovou, v spore žalobcu: A. B., nar.XX.X.XXXX, C. X, D., zastúpený JUDr. Peter Majerník, advokátskom so sídlom Werferova 1, Košice, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, v konaní o náhradu škody vo výške 12.000 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2.000 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000 eur od 24.4.2019 do zaplataenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcom rozsahu žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27.6.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 2.000 eur titulom náhrady škody a 10.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.000 eur od 24.4.2019 do zaplataenia ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že, uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORP-1037/JU-KE-2016 zo dňa 21.04.2016, mu bolo vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom PZ kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť spôsobom uvedeným vo výroku predmetného uznesenia. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, no táto bola uznesením Okresnej prokuratúry Košice II, sp. zn.: 3Pv 199/16/8803-8 zo dňa 03.06.2018 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 27.09.2016 podal na Okresnú prokuratúru Košice II podnet na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por., ktorý prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II neakceptoval a dňa 11.10.2016 bola prokurátorom voči žalobcovi podaná obžaloba na Okresnom súde Košice II. Po podaní obžaloby prokurátorom bolo trestné konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn.: 3T 92/2016. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, v konaní pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 06.07.2017 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie, na základe ktorého bol uznesením Krajského súdu v Košiciach, v konaní pod sp. zn.: 8To/100/2017 zo dňa 09.10.2017 rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn.: 3T 92/2016 zrušený a vec bola vrátená súdu 1. stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie. Po vrátení veci na Okresný súd Košice II a vykonaní ďalšieho dokazovania vo veci bol žalobca rozsudkom pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 08.02.2018 opätovne oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti tomuto rozsudku

podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením v konaní pod sp. zn.: 8To/35/2018 zo dňa 21.05.2018 zamietol.

Dňa 16.05.2016 bol žalobca upovedomený o začatí konania vo veci zaistenia zbrojného preukazu Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach, odborom poriadkovej polície, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-002/2016. Následne bolo dňa 27.05.2016 vydané rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-003/2016, ktorým mu bol zaistený zbrojný preukaz ev. čísla AA 263 151 s oprávnením skupiny „A, E“ vydaný dňa 16.06.2014 Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach na meno žalobcu. Predmetné rozhodnutie prevzal dňa 16.06.2016 a dňa 30.06.2016 v stanovenej lehote podal odvolanie proti tomuto rozhodnutiu. Okresné riaditeľstvo PZ v Košiciach rozhodnutím zo dňa 29.07.2016, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-005/2016 podanému odvolaniu v plnom rozsahu vyhovel. Následne dňa 09.09.2016 bolo vydané rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-006/2016, ktorým bol opätovne zaistený zbrojný preukaz ev. čísla AA 263 151. Predmetné rozhodnutie bolo vydané do doby pokiaľ nebude vydané právoplatné meritórne rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní respektíve súdu. Dňa 20.05.2016 mu boli tiež odobraté zbrane z dôvodu zaistenia zbrojného preukazu. O odobratí zbraní mu bolo Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach, odborom poriadkovej polície vydané Potvrdenie o odovzdaní (odobratí) zbrane a streliva, ktoré prevzal dňa 20.05.2016.

Odňatie legálne držanej zbrane, zbrojného preukazu a preukazu zbrane na tak dlhé obdobie žalobcovi spôsobilo psychickú traumu. Zbraň má v legálnej držbe z dôvodu, že bol v minulosti fyzicky napadnutý, a to dokonca vo vlastnom byte. Stalo sa tak dňa 05.05.2004 približne o 07.00 hod. v D. na ul. Tr. E. F. XX G. H. F. XX na 3. poschodí, kde ho lúpežne prepadli dvaja neznámi páchatelia, a to tak, že po tom, čo neoprávnené vnikli do bytu pod zámienkou, že sú z vodární ho jeden začal napádať elektrickým paralyzérkom po celom tele a druhý ho začal udierať pästami po celom tele. Po tom, čo sa začal brániť ho jeden z páchatel'ov zvalil na zem a začal ho dusiť, zatiaľ čo druhý ho obuškom udieral po celom tele. Cez hlavu mu natiahli jeho vlastné tričko, jeden z páchatel'ov mu nastriekal do očí slzný sprej, káblami mu zviazali ruky a nohy a následne mu z koženého puzdra, ktoré mal položené na stole v miestnosti odcudzili hotovosť vo výške 135.000,- Sk a z krku strhli zlatú retiazku v hodnote 17.000,- Sk. Uvedeným konaním mu spôsobili škodu vo výške 152.000,- Sk a zranenia s dobou liečenia 14 dní, nehovoriac o spôsobenej psychickej traume. Od momentu spomínaného útoku má žalobca strach o vlastný život, čo bol dôvod, prečo si zadovážil zbraň na svoju vlastnú obranu. Odňatie zbrojného preukazu a zbrane na tak dlhé obdobie spôsobilo u neho opätovný strach o život. Báł sa, že sa nebude vedieť obrániť, čím utrpel značnú psychickú ujmu.

Žalobca ďalej uviedol, že je konateľom spoločnosti Service Creativ s.r.o. Spoločnosť sa uchádza o štátne zákazky aj eurofondy, a preto je nevyhnutné aby ako konateľ bol spoľahlivou osobou. Trestné stíhanie vedené voči jeho osobe, zasiahlo nielen jeho súkromnú sféru, ale najmä sféru jeho podnikateľskej činnosti, a teda bezpochyby zasiahlo do jeho pracovného, ale aj súkromného života. Trestné konanie vedené voči jeho osobe výrazne naštrbilo jeho dobrú povesť a spôsobilo, že aj napriek oslobodeniu spod obžaloby na neho jeho obchodní partneri, ale aj známi pozerajú ako na kriminálnika. Z vyššie uvedených dôvodov samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, preto požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur. Z dôvodu vznesenia obvinenia voči jeho osobe si bol žalobca nútený zvoliť obhajcu. Za účelom obhajoby v trestnom konaní si za obhajcu zvolil JUDr. Petra Majerníka. Škoda, ktorá mu vznikla v dôsledku úhrady trov právneho zastúpenia jeho obhajcovi predstavuje sumu 2.000 eur.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 18.10.2019 uviedla, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci nastupuje v prípade splnenia nasledovných predpokladov: nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou, bez ohľadu na zavinenie štátu, pričom uplatnenie nároku na náhradu škody je podmienené zrušením alebo zmenenou takéhoto rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. Uvedené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu musia byť splnené kumulatívne. V danom prípade mala žalovaná za to, že pre absenciu nezákonného rozhodnutia zodpovednostný vzťah štátu a žalobcu titulom škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nevznikol a navyše napádané rozhodnutie nebolo zmenené ani zrušené žiadnym orgánom pre jeho nezákonnosť. Zodpovednosť štátu za výsledok konania v predmetnej veci nemožno stotožniť s automatickým vznikom nároku na náhradu škody spôsobenej vznesením obvinenia osobe, ktorá nebola právoplatne odsúdená. Zodpovednosť za výsledok je výrazom toho, že sa jedná o absolútnu objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktorej sa nemožno zbaviť. Absolútna zodpovednosť zase znamená, že vzniká bez ohľadu

na zavinenie – teda bez ohľadu na to, či štát, resp. ktorý jeho orgán, zaviniť porušenie zákona a čo bolo jeho príčinou, pričom tejto absolútnej zodpovednosti sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.). Nič to však nemení na tom, že aj pri tejto absolútnej zodpovednosti je nevyhnutné, aby boli naplnené všetky tri zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to v prvom rade existencia nezákonného rozhodnutia. Obdobne preto zamietnutie žaloby z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu nemožno interpretovať ako zbavenie sa tejto zodpovednosti zo strany štátu.

Pre konanie o náhradu škody platí, že nezákonnosť rozhodnutia musí v čase prejednávania nároku poškodeného subjektu už vysloviť príslušný orgán, ktorý je v zmysle príslušných procesných predpisov oprávnený nezákonné rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím vyvoláva iba také právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nezákonnosti, pričom tento dôvod nemusí byť v každom prípade výslovne uvedený vo výroku zrušujúceho rozhodnutia, avšak na druhej strane musí byť nezákonnosť rozhodnutia v odôvodnení rozhodnutia, ktorým je pôvodné rozhodnutie zrušené alebo zmenené, konštatovaná, resp. dôvoditeľná. Poukázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 3. 7. 2012, sp. zn. IV. ÚS 159/2012.

Nezákonné rozhodnutie nebolo v trestnom konaní vedenom proti žalobcovi vydané, pričom ním nemôže byť ani ním označené uznesenie o vznesení obvinenia (po zamietnutí jeho sťažnosti voči tomuto uzneseniu) v trestnej veci, v ktorej bol napokon oslobodený spod obžaloby. V čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi boli splnené všetky zákonné podmienky upravené Trestným poriadkom na jeho vydanie. Obdobne o sťažnosti žalobcu ako obvineného voči uzneseniu o vznesení obvinenia rozhodol prokurátor po posúdení napadnutého uznesenia a jemu predchádzajúceho konania, podľa skutkového stavu zisteného z dôkazov vykonaných do vznesenia obvinenia. V čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia z dovtedy vykonaného dokazovania- najmä svedeckých výpovedí poškodených, ktorí počas trestného konania vypovedali konzistentne, bolo dôvodné predpokladať, že sa skutok stal, že má znaky trestného činu a existovalo dôvodné podozrenie, že daný skutok spáchal žalobca. Následne po vznesení obvinenia neboli zo strany obvineného produkované či navrhované dôkazy, ktoré by podstatným spôsobom menili dôkaznú situáciu, a preto bolo vo veci namieste podanie obžaloby. Dôsledné vyšetrovanie vykonané vo verejnom záujme, v prípade dostatočne odôvodneného záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba, by nebolo možné vykonať bez predchádzajúceho vydania rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia. Nezákonným sa vyššie označené uznesenie o vznesení obvinenia nestalo len preto, že žalobca bol následne v danej trestnej veci v konaní pred súdom spod obžaloby prokurátora oslobodený. Rovnako sa vyslovil i Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 13.11.2013, č. k. II ÚS 163/2013-50 a v rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 30.7.2008, sp. zn. 3 Cdo 201/2007, Európsky súd pre ľudské práva vo veci sťažnosti č. 57 404/08, Lavrechov proti Českej republike vo svojom rozhodnutí zo dňa 20.6.2013, v bode 50, Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 165/2002 ako aj Mestský súd Košice (Okresný súd Košice II) v rozsudku zo dňa 19.9.2016, sp.zn. K2-42C/412/2015-170.

Žalovaná ďalej namietala, že z podanej žaloby v danej veci, resp. jej príloh nie je zrejmé náhrady konkrétne akých trov právneho zastúpenia sa ňou žalobca domáha. Žalobca teda nepreukázal druh a účelnosť týchto trov, pretože zo žaloby a jej príloh (faktúry č. 20160081 a potvrdenia o úhrade) vyplýva, že obhajca žalobcovi fakturoval a žalobca mu uhradil sumu 2.000 eur za obhajobu vo veci vedenej pred Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach, ČVS: ORP-1037/JU-KE-2016, bez špecifikácie týchto úkonov obhajoby. Podľa názoru žalovanej žalobca v žalobe dostatočným spôsobom nepreukázal opodstatnenosť výšky, resp. spôsob jej výpočtu požadovanej nemajetkovej ujmy. Rovnako nie sú v žalobe uvedené konkrétne skutočnosti a dôkazy, ktoré by preukazovali podľa žalobcu zásah jeho trestného stíhania do ním označených sfér jeho života. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/455/2015 zo dňa 28.02.2017. Na základe uvedeného žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 13.2.2020 (replike) uviedol, že Ústavný súd SR sa v náleze zo dňa 13.11.2013, č. k. II ÚS 163/2013-50 iba okrajovo zaoberal otázkou splnenia zákonných predpokladov pre vyhodnotenie uznesenia o vznesení obvinenia ako nezákonného, predmetnej otázke súd nevenoval hlbšiu pozornosť a ako sám podotýka, ustálená judikatúra v tejto oblasti nebola podrobená testu ústavnosti. O tom, že ani samotný Ústavný súd SR v otázke nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia nie je jednotný svedčí nález Ústavného súdu SR, II. ÚS 25/2011. Poukázal tiež na rozhodnutie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 183/2009 zo dňa 30.11.2009. Mal za to, že v jeho veci došlo k porušeniu všeobecnej zásady primeranosti a zásady náležitého zistenia skutkového stavu. Ak by žalovaná už v počiatoch trestného konania postupovala v súlade s týmito zásadami, nebol by vystavený právnej neistote a nedošlo by tak k intenzívnemu zásahu do jeho pracovnej aj súkromnej sféry, ktorý odôvodňuje podanie žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Uviedol tiež, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 201/2007 sa týka nároku, ktorý bol uplatnený v súlade s ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Je zrejme, že uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovení Občianskeho zákonníka vyžaduje splnenie a preukázanie iných skutočností, než vyžaduje zákon č. 514/2003 Z. z. Nemajetkovú ujmu uplatnenú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka nie je možné stotožňovať s nemajetkovou ujmu uplatnenou podľa zákona č. 514/2003 Z. z., v opačnom prípade by zákonodarca nárok na nemajetkovú ujmu neupravoval duplicitne. Argumentácia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 201/2007 nie je na daný prípad aplikovateľná. Pokiaľ ide o výšku náhrady škody pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, upriamil pozornosť na to, že k žalobe bolo okrem faktúry predložené aj podrobné vyúčtovanie trov obhajoby zo dňa 4. júna 2018, v ktorom sú uvedené jednotlivé úkony, ako aj doklad o úhrade – Potvrdenie uskutočnenia prevodu sumy 2.000 eur, vystavené dňa 18.02.2019. Tiež mal za to, že dostatočne podrobne popísal, v čom spočíva ním uplatňovaná náhrada nemajetkovej ujmy. V jeho prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nepredstavuje dostatočné zadosťučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú mu nezákonným rozhodnutím, pričom podľa jeho názoru v žalobe bola dostatočným spôsobom preukázaná aj opodstatnenosť výšky požadovanej nemajetkovej ujmy.

5. Súd vo veci nariadil pojednávania na dňa 31.1.2023 a 3.10.2023, ktorého sa zúčastnili obe sporové strany. Na pojednávaniach žalobca zotrval na podanej žalobe, nad rámec svojich písomných vyjadrení uviedol, že pokiaľ ide o namietanú účelnosť vyjadrenia k obžalobe zo dňa 18. 10. 2016, vyjadrenie k obžalobe je jedným zo základných práv obvineného v trestnom konaní, kedy sa jedná o prvý úkon vo vzťahu k súdu po skončení prípravného konania. Je to v podstate vyjadrenie k ďalšiemu procesnému postupu, ktorý zvolí prokurátor po ukončení prípravného konania. V zásade toto vyjadrenie k obžalobe nie je možné predniesť až na hlavnom pojednávaní, pretože samotný súd po doručení obžaloby zo strany prokuratúry vykonáva preskúmanie obžaloby a k tomuto preskúmaniu obžaloby, je nevyhnutné podať vyjadrenie, pretože nie v jednom prípade sa stalo, že súd zastavil trestné stíhanie, prípadne vec vrátil do prípravného konania na základe preskúmania obžaloby. Pokiaľ išlo o účelnosť vykonaných porád, každá z týchto porád bola realizovaná pred výsluchom svedkov, ktorí v danej veci boli vypočúvaní. Keďže žalobca, v tom čase ako obvinený, sa osobne zúčastnil konkrétneho skutku, ktorý bol vyšetřovaný, bolo nevyhnutné aby vo vzťahu k výsluchu týchto svedkov boli jednoznačne prejdená a konzultovaná obhajoba s obvineným. Bolo potrebné zistiť v akom rozsahu tieto svedkovia budú vypovedať, čo k danej veci vedia uviesť, aké sú skutočnosti, ktoré v danej veci môžu byť uvedené. Bolo nevyhnutné spoločne s obvineným pripraviť obhajobu vo vzťahu ku každému jednému výsluchu. Samozrejme žalobca nemôže zodpovedať za to, že vyšetřovateľ rozložil výsluchy svedkov na 5 úkonov. Poradu v advokátskej kancelárii pred vyjadrením k obžalobe, považoval žalobca za elementárne právo obvineného prejsť si výsledky prípravného konania, spracovať k tomu vyjadrenie, ktoré bude v súlade so stanoviskom obvineného v danej veci, keďže to vyjadrenie k obžalobe nie je len vyjadrením procesným ale aj vyjadrením skutkovým. Všetky ostatné porady pred hlavným pojednávaním opätovne vyplývajú z organizovania hlavného pojednávania súdom. Akým spôsobom, akých svedkov na hlavné pojednávanie predvolal, ktorých sa rozhodol predvolať, ktorých nepredvolať, aké úkony boli vykonávané absolútne nevyhnutné úkony sú porady pred každým takýmto procesným úkonom. Ďalšie porady sú už len pred účasťou na verejnom zasadnutí o podanom odvolaní. Porada po vrátení veci z Krajského súdu (ďalej len KS), kedy KS dá svoje posúdenie, zrušil rozsudok OS, bolo nevyhnutné prejsť si stanovisko v ďalšom konaní, ktoré bolo následne prezentované na hlavnom pojednávaní pred OS a opätovne po podaní odvolania prokurátora proti opätovnému oslobodzujúcemu rozsudku zo strany OS, bolo nevyhnutné sa poradiť pred účasťou na verejnom zasadnutí KS o podanom odvolaní. Ani jeden z týchto úkonov nebol neúčelný. Každý z týchto úkonov trval len nevyhnutnú mieru, každý z úkonov je hodnotený len 1/3. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, poukázal jednak na dĺžku samotného trestného konania ako aj na osobitné okolnosti tohto prípadu vo vzťahu priamo k osobe žalobcu. K tomu ako vlastne samotné trestné stíhanie prežíval akým spôsobom zasiahlo do jeho súkromného a aj pracovného života. Upriamil pozornosť na špecifiká toho trestného stíhania, kedy existoval rukolapný nezvratný kamerový dôkaz, napriek tomu polícia pokračovala vo vedení trestného stíhania až do úplného záveru. Neodstúpili od obžaloby ani po preukázaní týchto skutočností a preukázania toho, že svedkovia na pojednávaní klamú. Napriek tomu neustúpili ani od obžaloby, to znamená, že skutočne tá neistota

v právny systém u žalobcu pretrvávala až do právoplatného rozhodnutia súdu, kedy až súd uznal žalobcu v tej pozícii obžalovaného za nevinného. Pokiaľ ide o priznanie úrokov z omeškania poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to konkrétne rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/339/2021, 4Cdo/257/2019, 4Cdo/48/2017, kde priznanie úroku z omeškania je možné najneskôr odo dňa uplynutia 6 mesačnej lehoty, ktorá márne uplynie od uplatnenia nároku voči štátu v zmysle zákona č. 514/2003 (predbežné prerokovanie nároku), eventuálne od oznámenia, že nárok neuspokojí.

6. Žalovaný na pojednávaniach zotrval na svojich písomných vyjadreniach, nad ich rámec uviedol, že vôbec nebol žiadnym spôsobom preukázaný vznik nemajetkovej ujmy a ani príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu vykonania iba jedného dôkazu - výsluch žalobcu. Mal za to, že žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o úroky z omeškania uviedli, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/339/2021, tieto je možné priznať až od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, upriamil pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/155/2022, kde je vyjadrené, že pri priznávaní nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadňovať výšku náhrady priznávanú obetiam násilných trestných činov a teda viaceré rozhodnutia KS v Košiciach na toto nadviazali a vychádza sa tu z toho, že výška náhrady nemajetkovej ujmy by nemala byť väčšia ako je 10 - násobok sumy minimálnej mzdy v čase spáchania skutku. Ak by to bolo vyššie ako v prípade týchto obetí, tak by sa bagatelizovalo postavenie týchto obetí závažných násilných trestných činov.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a vyjadreniami sporových strán, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise ako aj výsluchom žalobcu a zistil tento skutkový stav:

8. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORP-1037/JU-KE-2016 zo dňa 21.04.2016 (č.l. 9), bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom PZ kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť spôsobom uvedeným vo výroku predmetného uznesenia.

9. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, no táto bola uznesením Okresnej prokuratúry Košice II, sp. zn.: 3Pv 199/16/8803-8 zo dňa 03.06.2018 zamietnutá ako nedôvodná (č.l. 12).

10. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, v konaní pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 06.07.2017 (č.l. 16) bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie, na základe ktorého bol uznesením Krajského súdu v Košiciach, v konaní pod sp. zn.: 8To/100/2017 zo dňa 09.10.2017 (č.l. 23) rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn.: 3T 92/2016 zrušený a vec bola vrátená súdu 1. stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie.

11. Po vrátení veci na Okresný súd Košice II a vykonaní ďalšieho dokazovania vo veci bol žalobca rozsudkom pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 08.02.2018 (č.l. 29) opätovne oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti tomuto rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením v konaní pod sp. zn.: 8To/35/2018 zo dňa 21.05.2018 zamietol (č.l. 37).

12. Dňa 28.04.2016 bol žalobca upovedomený o začatí konania vo veci zaistenia zbrojného preukazu Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach, odborom poriadkovej polície, ČVS: ORPZ-KE-OPP?134-002/2016. Následne bolo dňa 27.05.2016 vydané rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-003/2016, ktorým mu bol zaistený zbrojný preukaz ev. čísla AA 263 151 s oprávnením skupiny „A, E“ vydaný dňa 16.06.2014 Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach na jeho meno.

13. Dňa 20.05.2016 boli žalobcovi tiež odobraté zbrane z dôvodu zaistenia zbrojného preukazu. O odobratí zbraní mu bolo Okresným riaditeľstvom PZ v Košiciach, odborom poriadkovej polície vydané Potvrdenie o odovzdaní (odobratí) zbrane a streliva.

14. Dňa 09.09.2016 bolo vydané rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORPZ-KE-OPP-134-006/2016, ktorým bol opätovne zaistený zbrojný preukaz ev. čísla AA 263 151. Predmetné rozhodnutie bolo vydané do doby pokiaľ nebude vydané právoplatné meritórne rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní respektíve súdu.

15. Listom zo dňa 18.2.2019 požiadal žalobca Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky listom zo dňa 23.4.2019 žalobcovi oznámila, že jeho žiadosť bola predbežne prerokovaná a bola odmietnutá.

16. Z vyúčtovania trov právneho zastúpenia vypracovaného právnym zástupcom žalobcu vyplynulo (č.l. 49, 50), že právny zástupca si vyúčtoval trovy konania v sume 2.000 eur vrátane DPH, a to za jednotlivé úkony právnej služby. Faktúrou č. 20160081 (č.l. 51) vystavenou dňa 27.6.2016, splatnou dňa 11.7.2016 vyúčtoval žalobcovi trovy právneho zastúpenia v sume 2.000 eur. Potvrdením o úhrade (č.l. 52) bola preukázaná úhrada sumy vo výške 2.000 eur dňa 29.6.2016 žalobcom jeho právnemu zástupcovi.

17. Z potvrdení o uskutočnení porád (č.l. 153-165) vyplýva uskutočnenie porád žalobcu s jeho právnym zástupcom vo veci trestného konania (jednak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom) vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. K2-3T/92/2016 v dňoch 8.7.2016, 23.8.2016, 24.8.2016, 30.8.2016, 19.9.2016, 18.10.2016, 2.1.2017, 8.3.2017, 17.4.2017, 5.7.2017, 6.10.2017, 7.2.2018 a 18.5.2018.

18. Žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 31.1.2023 uviedol, že bol obvinený a následne aj trestne stíhaný pre skutok, ktorý si ako poškodený v trestnom konaní pán B. spolu s jeho synmi vykonštruovali, nakoľko išlo v danom prípade, ako aj konštatoval sudca v trestnom konaní, o ich krivú výpoveď. Keď žalobca s jeho právnym zástupcom apelovali na zabezpečenie kamerového záznamu, ktorým prichádzajúce policajné auto disponovalo, vtedy boli príslušným vyšetrovateľom pánom Závackým odbití s tým, že sú tam len kvôli preštudovaniu spisu. Následne vyšetrovanie ukončil a spis zaslal na prokuratúru na podanie obžaloby. Aj na prokuratúru podával žalobca sťažnosť, kde však prokurátor, ktorý to mal na starosti I. B. na tento kamerový záznam neprihliadal a vyhodnotil to tak, že celé konanie skončilo podaním obžaloby a konaním pred súdom. Poškodený v trestnom konaní pán B. podával v pracovnom prostredí, v ktorom žalobca pôsobí informácie, že voči nemu začalo trestné stíhanie vo vzťahu k tomu, že chcel zabiť jeho deti. Na základe uvedených informácií, ktoré šíril pán B. sa niekoľko známych žalobcu z pracovného prostredia napr. majiteľ autoservisu, pri ich stretnutiach pýtali na uvedenú situáciu. Bol to najmä pán J., ktorý je majiteľom spoločnosti MORIS Slovakia (ide o predaj automobilov Volkswagen a Audi), pán K., ktorý ich zastupuje, pokiaľ ide o prepis motorových vozidiel na polícii a pred okresnými úradmi, pán L., ktorý bol obchodným partnerom žalobcu. Žalobca bol zákazník, ktorý nikdy nemal problém a zrazu bol postavený do svetla nejakého agresora, ktorý chcel zabiť deti pána B.. Pri jednotlivých jednaniach sa zmenila rétorika u uvedených osôb ako aj ich prístup vo vzťahu k žalobcovi. Zmluvy síce boli dohodnuté, čiže z toho pohľadu nebola možná zmena, avšak vrúcnosť a ochota pri rokovaniach sa zmenila. Najmä pri každom jednom stretnutí sa musel vyvíňovať alebo uvádzať, že to čo uvádza pán B. nie je pravdou. Dochádzalo k menšiemu počtu ich obchodných stretnutí. Na spoločných stretnutiach preberali ich obchodné aktivity, a teda znížením počtu stretnutí dochádzalo aj k zmenšeniu počtu obchodných aktivít. Pred trestným stíhaním sa s uvedenými osobami stretával v priemere raz za týždeň, následne keď sa dozvedeli o uvedenom trestnom stíhaní to bolo možno raz za polroka. Zmluvy, ktoré boli dohodnuté však boli splnené. Bolo mu dosť nepríjemné vysvetľovať, že celá táto situácia je výmysel pána B., že tento incident sa nestal tak, ako to popisoval pán B. a že celá situácia bola v štádiu vyšetrovania najprv na polícii, potom pred súdom. To vysvetľovanie trvá do dnes, nakoľko pán B. bol odsúdený a dostal trest na krivé svedectvo a krivú výpoveď. Žalobca sa cítil veľmi nepríjemne, nakoľko mu prischla nálepka nejaké pištoľníka, ktorý vytiahol zbraň na deti. Zbraň nosí asi od dvadsiatich rokov v rámci pracovných povinností vzhľadom na predchádzajúce povolenia a vzhľadom na to, že v roku 2004 došlo k jeho prepadnutiu v jeho vlastnom byte. S prihliadnutím aj na to, že vykonáva veľa ciest a aj v noci, tak pre pocit bezpečnosti túto nosí pri sebe. Vzhľadom k trestnému stíhaniu bol nútený odovzdať všetky zbrane do úschovy na polícii. Tieto zbrane boli v depozite na polícii uložené až do jeho právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Žalobca pociťoval veľký diskomfort pokiaľ ide o ochranu svojej osoby a pocit bezpečia. Aj napriek opätovnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie o oslobodení žalobcu spod obžaloby, prokurátor podal v danej veci odvolanie a napriek tomu žiadal pre neho (aj napriek kamerovému záznamu, ktorý bol ako hlavným dôkazom v jeho prospech), uloženie trestu, a tým pádom sa ešte uvedené konanie predĺžilo o konanie pred Krajským súdom v Košiciach. Po právoplatnosti rozhodnutia v jeho veci a jeho oslobodení spod obžaloby celá tortúra pokračovala ďalej, keďže došlo k trestnému stíhaniu pána B. a opätovne bol žalobca volaný jednak na políciu a následne na súd ako svedok, v prípade trestného stíhania pána B.. Žalobca vlastnil zbraň, bol aktívny, zúčastňoval som sa

streleckých súťaží, je členom vojenského oddielu Michalovce vojakov v zálohe. Z uvedeného dôvodu po vznesení obvinenia jeho priateľka nadobudla pocit, že sa môže začať správať aj agresívne a prípadne použiť aj túto zbraň. Priateľka sa s ním rozišla. Jedným z dôvodov rozchodu bolo, že ak pri výmene názorov žalobca prejavil svoj názor razantnejším spôsobom, brala to ako jeho skrytú agresivitu vzhľadom aj na prebiehajúce trestné stíhanie a vedomosť, ako vypovedal pán B. a jeho synovia v trestnom konaní, kde bol žalobca vykreslený ako agresor, ktorý môže použiť a použije zbraň aj voči deťom. V súčasnosti priateľku nemá. Na vrátenie zbraní musel žalobca absolvovať nanovo psychotesty. Jeho mama a sestra ho počas celého trestného stíhania podporovali. Pokiaľ ide o psychickú ujmu spôsobenú odobratím zbrane táto sa prejavovala zvýšenou nervozitou, stratou pocitu istoty a bezpečia. Uviedol, že pracuje aj pre leasingovú spoločnosť Benefit Leasing, odoberá autá neplatičom, pričom títo ľudia reagujú rôznym spôsobom, ktoré je dopredu nepredvídateľné, takže z toho dôvodu, tá zbraň bol jeho pocit istoty. Ide aj o prípady, kedy to ľudia vyplatili v hotovosti, čiže išlo o vyšší obnos peňazí, ktorý mal pri sebe, tak aj z toho dôvodu tá zbraň bola pocitom bezpečia.

19. Zistený skutkový stav posúdil podľa týchto ustanovení právnych predpisov:

Podľa § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

21. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

22. Podľa § 6 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

24. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

25. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

26. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

27. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

28. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

29. Uplatnený nárok bol predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 15, § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. (č.l. 53-60), čím boli splnené podmienky vyžadované zákonom pre konanie o nároku žalobcu pred súdom.

30. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 18.2.2019. Požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške spolu 10.000 eur a náhradu škody titulom úhrady trov právneho zastúpenia vo výške 2.000 eur. Žalovaná nárok žalobcu ani sčasti neuznala a neuspokojila, ako vyplýva z jej listu zo dňa 23.4.2019.

31. V prejednávanej veci súd skúmal, či je daná zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím tak, ako to v žalobe tvrdil žalobca.

32. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je kumulatívne splnenie troch základných predpokladov, a to

1. nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup,
2. vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Všetky tieto podmienky musia byť splnené súčasne, preto o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť, ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť.

33. Základ nároku žalobcu vychádza z trestného stíhania začatého na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORP-1037/JU-KE-2016 zo dňa 21.04.2016, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre skutok vyšetrovateľom PZ kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť spôsobom uvedeným vo výroku predmetného uznesenia. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, no táto bola uznesením Okresnej prokuratúry Košice II, sp. zn.: 3Pv 199/16/8803-8 zo dňa 03.06.2018 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 27.09.2016 podal na Okresnú prokuratúru Košice II podnet na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por., ktorý prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II neakceptoval a dňa 11.10.2016 bola prokurátorom voči žalobcovi podaná obžaloba na Okresnom súde Košice II. Po podaní obžaloby prokurátorom bolo trestné konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn.: 3T 92/2016. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, v konaní pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 06.07.2017 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie, na základe ktorého bol uznesením Krajského súdu v Košiciach, v konaní pod sp. zn.: 8To/100/2017 zo dňa 09.10.2017 rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn.: 3T 92/2016 zrušený a vec bola vrátená súdu 1. stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie. Po vrátení veci na Okresný súd Košice II a vykonaní ďalšieho dokazovania vo veci bol žalobca rozsudkom pod sp. zn.: 3T 92/2016 zo dňa 08.02.2018 opätovne oslobodený spod obžaloby prokurátora. Proti tomuto rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením v konaní pod sp. zn.: 8To/35/2018 zo dňa 21.05.2018 zamietol. Na základe oslobodenia spod obžaloby žalobca považuje predtým vydaté uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, ČVS: ORP-1037/JU-KE-2016 zo dňa 21.04.2016 za nezákonné.

34. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako

orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

35. Výklad vyššie cit. ust. § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. v súvislosti s posudzovaním nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia v prípade, ak nedošlo k odsudzujúcemu rozsudku, je riešený ustálenou rozhodovacou činnosťou súdov. Súd poukazuje napr. na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 53/1993, 4 MCdo 15/2009, 4 Cdo/183/2009, 3Cdo/194/2010, 4 Cdo 54/2011, 7 Cdo 145/2011, 7Cdo/87/2012, 7 MCdo/27/2012 a 4Cdo/66/2018 a Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 25/2011, I. ÚS 320/2016 a I. ÚS 540/2016 a III. ÚS 754/2016.

36. Ako vyplýva zo zmienených rozhodnutí, pri zohľadnení zmyslu a účelu zákona č. 514/2003 Z.z. a článku 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým je ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nevyžaduje sa výlučne formálne zrušenie (zmena) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky je nutné vykladať extenzívne. Ak sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, čo sa prejavilo buď zastavením trestného stíhania, postúpením veci na prejednanie priestupku alebo oslobodením obvineného spod obžaloby, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť. Akceptácia názoru, že zodpovednosť štátu za škodu by bola daná iba v prípade zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť, by bola výkladom formalistickým, reštriktívnym a ústavne nekonformným, nakoľko už samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolávať vznik majetkovej škody i nemateriálnej ujmy. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Záver, že oslobodzujúci rozsudok by mal z hľadiska ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. odlišný význam ako zrušenie rozhodnutia pre jeho nezákonnosť, by bol v rozpore so zmyslom úpravy zodpovednosti štátu a s myšlienkou, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená štátom bola nahradená.

37. Po rozhodnutí sp.zn. 4MCdo/15/2009 (R 37/2014) Najvyšší súd SR nevydal rozhodnutie, ktoré by bolo založené na odlišných právnych záveroch ako sú vyššie uvedené. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu ustálila, že „že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že „obvinený“ čin nespáchal, takže trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec začaté. Ak začalo, išlo o chybné či nedbalé alebo nezodpovedné uplatňovanie verejnej moci, majúce za následok vznik nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom (ne)zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je teda konečný výsledok trestného konania. Ide totiž o zodpovednosť objektívnu, resp. absolútnu objektívnu zodpovednosť štátu za výsledok, pri ktorej v žiadnom prípade neprichádza do úvahy možnosť liberácie štátu, lebo v opačnom prípade by súd poskytol jeho „nezákonnosti či brutalite plášť práva“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/82/2019).

38. Odkaz žalovanej na ňou uvedené rozhodnutia nemá vplyv na doterajšiu ustálenú rozhodovaciu činnosť (prax) súdov.

39. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp.zn. I. ÚS 540/2016 uviedol, že: „Ústavný súd zdôrazňuje, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujmy spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania... Ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončí vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca.“

40. Ústavný súd SR v rozhodnutí III. ÚS 754/2016 konštatoval: „Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je však potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 590/08 zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007). Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrením podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd ČR nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“

41. Opierajúc sa o vyššie prezentované, ustálenú súdnu prax a právne názory vyjadrené v rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít má súd za preukázané splnenie jednej z podmienok pre určenie zodpovednosti štátu za škodu – existenciu nezákonného rozhodnutia. Je nepochybné, že žalobca bol pre skutok, pre ktorý bolo voči nemu vznesené obvinenie oslobodený spod obžaloby, čím sa uznesenie o vznesení obvinenia považuje za nezákonné rozhodnutie. Námietky žalovanej o absencii nezákonného rozhodnutia sú formalistické a odporujúce zmyslu i účelu zákonnej, aj ústavnej ochrany práva na náhradu škody pri výkone verejnej moci.

42. Následne súd skúmal existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou uplatňovanou žalobcom. Príčinná súvislosť znamená priamy, bezprostredný vzťah príčiny a následku, pričom musí ísť o hlavnú, priamu a bezprostrednú príčinu škody.

43. Žalobca požadoval nemajetkovú ujmu vo výške spolu 10.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné vznesenie obvinenia.

44. Ako vyplýva z cit. zák. ustanovení, priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia / nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy.

45. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom táto úvaha nemôže byť nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, ale musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Súd pritom musí brať na zreteľ jej prvoradú satisfakčnú funkciu, ktorou je zabezpečiť primerané zmiernenie nemajetkovej ujmy, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu; na druhej strane však nemožno priznávať neprimerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by pri porovnaní s odškodňovaním zásahov do iných práv a slobôd zaručených ústavou mohli niektoré ujmy na iných základných právach bagatelizovať (rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 4 Cdo 171/2005, sp.zn. 8Cdo 134/2019).

46. V prípadoch rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy je podľa názoru Ústavného súdu SR prezentovanom v rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 754/2016 potrebné zohľadniť povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodenej), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).

47. V rámci voľnej úvahy je povinnosťou súdu posudzovať primeranosť nemajetkovej ujmy aj v kontexte s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva (Italehti a Karhuvaara v. Fínsko), Ústavného súdu

Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 15/2012 zo dňa 30. septembra 2013).

48. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje život stíhaného a predstavuje zásah do jeho cti a dobrej povesti. Vedené trestné stíhanie znamená zároveň pre stíhaného neistotu v jeho právnom postavení. Náhrada nemajetkovej v peniazoch má byť znakom a prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá predstavovať prostriedok na obohacovanie sa.

49. V prejednávanom prípade u žalobcu došlo k závažnému zásahu do jeho osobnosti a dôstojnosti. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že trestné stíhanie v jeho súkromnom živote spôsobilo, že došlo k narušeniu jeho vzťahov s priateľkou, pričom táto naštrbená dôvera z jej strany viedla až k ich rozchodu. Taktiež v dôsledku trestného stíhania boli zaistené zbrane, ktoré mal žalobca v legálnej držbe, bol mu odňatý zbrojný preukaz a preukaz zbrane (rozhodnutia č.l. 42-47 spisu). Uvedené mu spôsobilo psychickú traumu, nakoľko zbraň mal v legálnej držbe z dôvodu, že bol v roku 2004 prepadnutý, okradnutý a fyzicky napadnutý vo vlastnom byte spôsobom popísaným v bode 1. tohto rozsudku. Od uvedeného útoku mal strach o svoj život, čo bolo dôvodom, že si zadovážil zbraň na svoju obranu. Psychická ujma spôsobená odobratím zbrane sa prejavovala zvýšenou nervozitou, stratou pocitu istoty a bezpečia. Žalobca pracuje aj pre leasingovú spoločnosť, za ktorú odoberá autá neplatičom, pričom títo ľudia reagujú rôznym spôsobom, ktoré je dopredu nepredvídateľné ako aj vyplácajú v hotovosti vyššie obnosy peňazí. Aj z uvedeného dôvodu, pre pocit bezpečia žalobcu pri vykonávaní uvedenej práce, mu odňatie zbrane pri vykonávaní tejto činnosti spôsobilo veľký diskomfort. Ak žalobca poukazoval na zásah trestného stíhania aj v jeho pracovnej oblasti, a to naštrbenie jeho dobrej povesti ako aj to, že aj napriek oslobodeniu spod obžaloby na neho jeho obchodní partneri, ale aj známi pozerajú ako na kriminálnika, tieto ním tvrdené skutočnosti neboli podopreté žiadnymi dôkazmi (napr. výpoveďou svedkov a pod.). Súd preto ohľadom týchto skutočností (zásah trestného stíhania do pracovného života žalobcu a jeho podnikateľskej činnosti) konštatuje neunesenie dôkazného bremena žalobcom.

50. Berúc do úvahy povahu trestnej veci, dlhú dĺžku trestného stíhania, mieru a závažnosť zásahu do osobnosti žalobcu, predovšetkým do jeho súkromného a rodinného života, ako aj následky spočívajúce v zaistení zbrane, zbrojného preukazu a preukazu zbrane, a teda zmenenej kvalite jeho života v priebehu trestného stíhania, súd ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie vo výške 3.000 eur. V zostávajúcim nároku (7.000 eur) bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá.

51. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu majetkovej ujmy (škody) v peniazoch, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku úhrady trov konania, mal súd za to, že tento nárok je i napriek námietkam žalovanej dôvodný v plnej výške 2.000 eur. Žalobca si v trestnom konaní zvolil obhajcu, ktorý mu riadne vyúčtoval faktúrou č. 20160081, vystavenou dňa 27.6.2016, splatnou dňa 11.7.2016 trovy poskytovaných právnych služieb vo výške 2.000 eur a žalobca tieto uhradil, čo je preukázané potvrdením o uskutočnení prevodu zo dňa 29.6.2016. Súd preskúmal vykonanie jednotlivých úkonov právnym zástupcom žalobcu v trestnom konaní pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. K2-3T/92/2016 a zistil, že tieto boli vykonané tak, ako boli vyúčtované. Navyše vykonanie jednotlivých úkonov právnym zástupcom žalobcu v trestnom konaní a ich výšku žalovaná nespochybnila a nenamietala. Žalovanej námietky smerovali len k účelnosti niektorých úkonov, a to konkrétne k vyjadreniu sa k obžalobe zo dňa 18.10.2016 a poradám v advokátskej kancelárii. Vyjadrenie k obžalobe je jedným zo základných práv obvineného v trestnom konaní, kedy sa jedná o prvý úkon vo vzťahu k súdu po skončení prípravného konania. Súd má preto za to, že takýto úkon nemožno považovať za neúčelný a žalobcovi za neho patrí náhrada. Pokiaľ išlo o účelnosť vykonaných porad, každá z týchto porad bola realizovaná pred výsluchom svedkov, ktorí v danej veci boli vypočúvaní v prípravnom konaní, alebo bola realizovaná pred konaním hlavného pojednávania (resp. verejného zasadnutia). Na týchto poradách bola prejdená a konzultovaná obhajoba s obvineným. Porada v advokátskej kancelárii pred vyjadrením k obžalobe, je elementárnym právom obvineného, a jej účelom je prejsť si výsledky prípravného konania, spracovať k tomu vyjadreniu, ktoré bude v súlade so stanoviskom obvineného v danej veci, keďže vyjadrenie k obžalobe nie je len vyjadrením procesným ale aj vyjadrením skutkovým. Ani jedna z týchto porad nebola úkonom neúčelným. Každá z týchto porad trvala len nevyhnutnú mieru, každá je hodnotená len 1/3. Na základe uvedeného súd vyhodnotil všetky úkony vykonané právnym zástupcom žalobcu v trestnom konaní, ktoré boli uplatnené v tomto spore, za účelné, preto za ne priznal žalobcovi náhradu vo výške 2.000 eur.

52. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

53. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

54. Podľa § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom po 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

55. Pokiaľ ide o žalobcom uplatňované úroky z omeškania, tieto boli žalovanou namietané s odôvodnením, že tieto je možné priznať až od právoplatnosti rozhodnutia súdu. V tejto súvislosti súd poukazuje, že v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 30.7.2019, sp. zn. 4Cdo/48/2017 dovolací súd ustálil, že právnou otázkou vo vzťahu k nároku na úroky z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy možno považovať za vyriešenú uzneseniami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/48/2010, 2Cdo/155/2011, 7Cdo/253/2013, so závermi, že štát je povinný nahradiť škodu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil podľa § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. a márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu dostáva do omeškania, a tak najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. Dovolací súd mal za to, že tento záver možno prijať aj k zák. č. 58/1969 Zb., keď podľa § 10 zák. č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

56. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 26.2.2020, sp. zn. 4Cdo/257/2019 dovolací súd ustálil, že „nárok žalobcu podľa § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z. voči žalovanej vzniká už samotnou existenciou väzobného trestného stíhania a rozsudku, ktorým bola osoba pozbavená osobnej slobody následne oslobodená spod obžaloby. Preto rozhodnutie, ktorým sa priznáva táto náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch v konkrétnej výške, už len deklaruje existenciu tejto zákonom priznanej právnej skutočnosti a nárokov z nej vyplývajúcich. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala. Z uvedeného je preto možné ďalej vyvodiť, že k vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy nedochádza márnym uplynutím lehoty ustanovenej v rozhodnutí súdu, ale už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na plnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedený názor dovolacieho súdu je podporený aj novelou č. 412/2012 Z. z., ktorou bolo s účinnosťou od 1. januára 2013 ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené tak, že podľa poslednej vety tohto ustanovenia, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.“

57. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 31.1.2022, sp. zn. 7Cdo/339/2021 sa uvádza: „Dovolací súd považuje rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 4Cdo/48/2017, 4Cdo/257/2019 za rozhodnutia, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky úrokov z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Touto ustálenou praxou bol prekonaný odlišný právny názor uvedený v rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1Co/15/1997.“

58. Na základe vyššie uvedeného súd vychádzal z toho, že pokiaľ si štát nesplní svoju povinnosť škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím nahradiť poškodenému včas, dostáva sa do omeškania s plnením tohto dlhu od okamihu, kedy žalobca si môže svoj nárok uplatniť na súde (t. j. po zmienených šiestich mesiacoch, resp. v prípade negatívneho rozhodnutia o žiadosti aj od skončenia prejednávania). V tomto prípade, keďže žalovaná reagovala na žiadosť o predbežné prerokovanie žalobcu zo dňa 18.2.2019 jej odmietnutím listom zo dňa 23.4.2019, štát si teda nesplnil svoju povinnosť škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím nahradiť poškodenému včas, dostal sa do omeškania s plnením tohto dlhu od 24.4.2019 (t.j. deň po odmietnutí žiadosti žalobcu). Žalovaná je v omeškaní s úhradou dlžnej sumy

vo výške 5.000 eur (2.000 eur + 3.000 eur), patria žalobcovi v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami aj úroky z omeškania z tejto sumy odo dňa požadovaného žalobcom, teda od 24.4.2019 do zaplatenia vo výške 5% zodpovedajúcej základnej úrokovej sadzbe ECB platnej k tomuto dňu ako prvému dňu omeškania žalovanej (0%) zvýšenej o 5 percentuálnych bodov.

59. V súlade s § 232 ods.3 CSP súd určil lehotu splatnosti 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

60. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

62. Pri posudzovaní procesného úspechu strán sporu súd zohľadnil, že rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy v peniazoch je stanovené na základe voľnej úvahy súdu, a preto sporová strana, ktorá uspeje pri posudzovaní tohto nároku, sa v súlade s ustálenou súdnou praxou považuje za plne úspešnú, a to v rozsahu priznaného plnenia (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 56/2017).

63. Žalobca bol teda v konaní plne procesne úspešnou stranou, preto mu vznikol voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

64. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).